

**RAPORT DE ACTIVITATE AL SECȚIEI DE ISTORIE
ȘI ARHEOLOGIE PENTRU ANUL ACADEMIC 2025**

În anul academic 2025, Secția de Istorie și Arheologie a realizat 16 activități (subgură sau în colaborare) sub egida A.O.Ș.R., iar membrii săi au publicat 22 de volume, 90 de studii și au participat la peste 50 de manifestări, multe internaționale, cu comunicări bine apreciate, așa cum rezultă din sinteza de mai jos.

Ianuarie 2026

Președintele Secției de Istorie și Arheologie

Prof.univ.dr. Gheorghe Onișoru, membru titular

Activități sub egida Academiei Oamenilor de Știință din România

1. 24 ianuarie 2025, Sesiunea științifică omagială dedicată Unirii Principatelor, organizată online de Secția de Istorie și Arheologie
2. 28 februarie 2025, Sesiunea științifică dedicată Răscoalei lui Horea, Cloșca și Crișan, organizată online de Secția de Istorie și Arheologie
3. 9 mai 2025, Conferința 80 de ani de la încheierea celui de-AL Doilea Război Mondial, organizată online de Secția de Istorie și Arheologie
4. Valentin Ciorbea, *File din Hronicul Securității referitoare la secte/ culte, biserica și monahismul ortodox 1921-1958*. Volum ocazionat de Centenarul Patriarhiei Române 1925-2025. Manuscris depus la Editura AOȘR. Urmează să fie tipărit.
5. Idem, Organizarea Simpozionului Național „Biserica și Armata – Tradițiile conlucrării.” Ediția a XI-a la Mănăstirea Dintr-un Lemn, 4-5 iulie 2025.
6. Idem, Editarea revistei „Misiunea”, periodicul Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”, anul XII, nr. 1(12), 2025, 208 p.
7. Idem, 17-19 septembrie 2025, Conferința națională de toamnă, Durău, comunicare: Valentin Ciorbea, *Cu privire la poziția Ministerului de Interne în problema monhismului anii 1957-1958*.
8. Mihai Drecin, Sesiunea de toamnă a AOȘR, 17-19 IX 2025, Durău, jud. Neamț, comunicarea: “Revigorarea ortodoxiei în România Întregită. Studiu de caz: Reînființarea Episcopiei de Bihor și Cluj-Vad-Feleac (1920-1921)”.

9. Stoica Lascu, Conferința Națională Științifică de Primăvară a AOȘR, Știința și diplomația culturală – factori ai cooperării internaționale, București, 23–24 mai 2025, Tema: Victoria Aliaților împotriva Germaniei Naziste: „s’a redat vieții umane adevărata și nobila ei menire și se deschid în fața popoarelor, mari și senine perspective”. Consemnări contemporane.
10. Idem, Conferința Națională Științifică de Toamnă a AOȘR *Cunoaștere, Creativitate, Spiritualitate*, Ediția a II-a, Filiala Piatra Neamț (Stațiunea Durău), 17-19 septembrie 2025, Tema: *Realizări și problematici ale Bisericii Ortodoxe Române în timpul primului Patriarh (1926-1939) – Î.P.S.Dr. Miron Cristea (1868-1939). Cu prilejul Centenarului Patriarhiei Române.*
11. Idem, 90 ani de la fondarea Academiei Oamenilor de Știință din România (29 martie 1935), Constanța (sediul Filialei: bd. Mamaia 126), 12 aprilie 2025, prelegerea *Înființarea Academiei de Științe din România – necesitate național-culturală și științifică a României Întregite.*
12. Marius-Adrian Nicoară, Organizator al sesiunii internaționale de comunicări științifice România – Republica Moldova, parteneri: Academia Oamenilor de Știință din România • Academia de Științe a Moldovei • Universitatea de Stat din Moldova • Asociația Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu” • Institutul European pentru Cercetări Multidisciplinare • Dialogica Revistă de studii culturale si literatură • Primăria Municipiului Buzău • Centrul Cultural si Educațional „Alexandru Marghiloman” cu tema: *In Memoriam Alexandru Marghiloman*, Chișinău 25 - 27 martie 2025, participant ca membru A.O.Ș.R.
13. Idem, Organizator al sesiunii de comunicări științifice parteneri: Academia Oamenilor de Știință din România • Baza Aeriană de Formare și Instruire a Personalului Aeronautic „Aurel Vlaicu” • Institutul European pentru Cercetări Multidisciplinare, tema: *„Forțele Aeriene ale României – Doctrină, Instruire Înzestrare. Tradiție și continuitate. Personalități acțiuni militare*, Boboc – Buzău, mai 2025, participant ca membru A.O.Ș.R.
14. Idem, Organizator conferința științifică internațională *„Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine”* (ediția a XI-a) în parteneriat: Academia de Științe a Moldovei; Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova, Școala Doctorală Științe Umanistice a USM; Centrul Mitropolitan de Cercetări Științifice TABOR (Iași, România); Institutul de Etnologie al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei (Lvov, Ucraina); Institutul European pentru Cercetări Multidisciplinare (Buzău, România); Universitatea Liberă din Berlin (Germania), Chișinău, februarie 2025, participant ca membru A.O.Ș.R.

15. Idem, Organizator conferința științifică internațională „*Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*” (ediția a XII-a) în parteneriat: Academia de Științe a Moldovei; Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova, Școala Doctorală Științe Umanistice a USM; Centrul Mitropolitan de Cercetări Științifice TABOR (Iași, România); Institutul de Etnologie al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei (Lvov, Ucraina); Institutul European pentru Cercetări Multidisciplinare (Buzău, România); Universitatea Liberă din Berlin (Germania), Chișinău, septembrie 2025, participant ca membru A.O.Ș.R.
16. Prof.univ.dr. Jipa Rotaru, membru titular, *Retrăiri istorice*, Maia, octombrie 2025

Volume

1. Ionuț Cojocaru, Adrian Badea, *Istoria Academiei Oamenilor de Știință din România, 1996 - 2024*, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, 2025, 309 p.
2. Ioan Scurtu, *Istoria de după 1989 prin experiența unui istoric*, 2025.
3. *Studii de istorie economică și financiar-bancară*, coordonatori: Mihai D. Drecin, Delia Cora, Iosif Marin Balog, Cluj-Napoca, Argonaut, 2025, 264 p.
4. Prof.univ.dr. Constantin Hlihor, Nicolae Melinescu, *Români în Africa. De la primii exploratori la Nicolae Ceaușescu*, Editura Pro Universitaria, București, 2025.
5. Constantin Hlihor, *Cu "mâinile" altora. România și războaiele prin intermediari în Africa (1970–1985)*, Editura Corint, București, 2025.
6. Idem (coordinator), *Alegător în România secolului XX. Între speranțe, promisiuni și interesle guvernanților*, Editura Meteor Press, București, 2025
7. Sorin Șipoș, membru asociat, Cosmin Patca, Ioana Blajec, *Cuzap: album istorico-geografic*, ediția a II-a, Editura Ratio et Revelatio și Editura Universității din Oradea, Oradea, 2025;
8. Sorin Șipoș, Miroslav Iabloncsik, Ioana Blajec, Cosmin Patca, Manuela Bârza, *Povestea slovacilor din Huta/ Príbeh slovákov z Huty*, Coord. Sorin Șipoș, Editura Primus și Editura Universității din Oradea, Oradea, 2025;
9. Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Laura Ardelean (coordonatori), *Transylvanian Review*, vol. XXXIV, Supplement No. 1, 2025, *Historical Sources and the Interpretations of Historians*, ISSN 2067-1016, ISSN 1221-1249;

10. Sorin Șipoș, Gabriel Moisa (coordonatori), *Monografia comunei Rus*, Editura Universității din Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2025;
11. Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Dan Octavian Cepraga, Cătălina Iliescu-Gheorghiu, Laura Ardelean (coordinatori), *Themes and Research Methods in the Field of History and Philology. Erasmus+ Blended Inensive Programme. Album*, Editura Universității din Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2025, ISBN 978-606-10-2419-3, ISBN 978-606-8925-78-3;
12. Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Dan Octavian Cepraga, Laura Ardelean (coordonatori), *Teme și metode în istorie și filologie/ Themes and Research Methods in the Field of History and Philology*, Editura Universității din Oradea și Editura Academiei Române. Centrul de Studii Transilvane, Oradea – Cluj-Napoca, 2025;
13. Igor Șarov, Sorin Șipoș, Gabriel Moisa (coordonatori), *Latinitate, Romanitate, Românităte*, Ediția a VIII – a, Editura Bons Office și Editura Universității din Oradea, Chișinău – Oradea, 2025, p. 800.
14. Prof. univ. dr. Ioan Vlad, membru asociat, *Avram Iancu și brasovenii sai. Antologie din bibliografia brasoveana a lui Avram Iancu*, Editura Școala Ardeleană, 2024, 954 p., volum publicat sub egida A.O.Ș.R.
15. Idem, *Album istoric comemorativ la Centenarul Intregirii Romanesti 1918 - 2018*, Seria Brasovul și Marea Unire, nr. 7, Editura Pastel, Brasov, 267 pag.
16. Dr. Nicoară Marius-Adrian, membru asociat, *Andreescu între național și universal*, Editura Tipomoldova - Convorbiri Literare - supliment, Iași, 2025.
17. Idem, *Buzăul binecuvântat*, Editura Tipomoldova, Iași, 2025.
18. Idem, *O scrisoare*, Editura Tipomoldova, Iași, 2025.
19. Idem (coordonator) *O istorie a Buzăului văzută prin personalitățile sale*, Ediția a IV-a, Editura Alpha MDN, Buzău, 2025.
20. Idem (editor), *Alexandru Marghiloman Discursuri (1885 – 1924)*, compusă din 5 (cinci) volume/vol. astfel: vol. I (1885 - 1892); vol II (1893 - 1900); vol. III (1901 - 1909); vol IV (1910 - 1913); vol. V (1914 - 1924), Editura Alpha MDN, Buzău, 2025.
21. Idem, „Despre expertiza de autenticitate în pictura lui Ion Andreescu”, Editura Tipomoldova, Iași, 2025.

22. Idem, comandor aviator (r.), Baraboi, general locotenent Leonard, Bălan general de flotilă aeriană Ovidiu, Pușcă comandor Bogdan George, Tănase comandor dr (r) Jănel, Manea colonel Nicolae (coordonatori) „*Forțele Aeriene ale României – Doctrină, Instruire Înzestrare. Tradiție și continuitate. Personalități acțiuni militare*. Editura Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București 2025.

Studii și articole

1. Prof.univ.dr. Mihai Drecin, membru titular, “Profesorul Victor Jinga: Familia, studiile preuniversitare și Universitatea <<Ca’ Foscari>> din Veneția (1920-1924)”, în vol. *Cultura, intelligenza, amicizia. Studii e ricordi su Gianfranco Giraudo* a cura di Florina Ciure, Aldo Ferrari, Viviana Nosilia, Ed. La Musa Italia, Venezia, 2025, p. 75-87.
2. Idem, “Medalion: lector univ. Margareta Danciu, Șef al Catedrei de Istorie a Institutului Pedagogic de 3 ani Oradea (1966-1971)”, în *Analele Universității din Oradea, Fascicola: Istorie-Arheologie*, Tom XXXV, 2025, p. (sub tipar).
3. Idem, “Marius Peculea sen.-personalitate a lumii bancare românești din Transilvania (1886-1972)”, în *Revista Română de Istorie economică / Romanian Journal of Economic History*, editată de: Institutul de Istorie “George Barițiu” Cluj-Napoca și Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, Ed. Presa Universitară Clujeană, Tom, IV, 2025, p. (sub tipar).
4. Idem, “Corneliu Diaconovici și Ion I. Lapedatu- redactori și ziariști-corespondenți ai <<Revistei Economice>> din Sibiu (1899-1908)”, în vol. *Tentația Istoriei. Studii în onoarea profesorului Lucian Giura la aniversarea a 75 de ani*, Ed. Techno-Media, Sibiu, 2025, p. 366-376.
5. Idem, “Personalitatea lui Horea zugrăvită în teatrul și filmul românesc contemporan”, în vol. *Între local și european – 240 de ani de la martirajul lui Horea, Cloșca și Crișan*, coordonatori: Ioan Bolovan, Sebastian Bara, Ed. Academia Română/ Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2025, p. (sub tipar).
6. Idem, “Considerații privind cercetarea istoriei economice din Bihorul anilor 1948-1980 în perioada postdecembristă. Surse și metode” (coautori: Delia Cora, Mariana Barna), în vol. *Teme și metode de cercetare în istorie și filologie/ Themes and Researches. Methods in History and Philology*, Ed. Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Ed. Universitatea din Oradea, coordonatori: Sorin Șipoș,

- Gabriel Moisa, Dan Octavian Cepraga, Laura Ardelean, 2025, p. 462-492.
7. Idem, “*Horea Rex Daciae*” în viziunea dramaturgului bihorean Pașcu Balaci, în „Identitatea națională”, Publicație a Societății Cultural-Patriotice “Avram Iancu”, Filiala Oradea, an X, nr.1 (10), iunie 2025, p. 94-97.
 8. Prof.univ.dr. Gheorghe Onișoru, membru titular, *Profilul alegătorului de la 19 noiembrie 1946*, în Constantin Hlihor, coordonator, *Alegător în România secolului XX. Între speranțe, promisiuni și interesele guvernanților. Studii*, Meteor Press, 2025, p.211-230.
 9. Idem, *Comunizarea României. 6 martie 1945, debutul etapei de coaliție aparentă*, în „Arhivele totalitarismului”, nr.1-2/2025, p.142-157.
 10. Idem, *Tămădău*, în Octavian Roske, Ana-Maria Cătănuș, Alexandru-Cristian Voicu, *România 1945 – 1989. Enciclopedia regimului comunist. Represiunea, T – Z*, București, I.N.S.T., 2024, p.25-33.
 11. Idem, *Vaslui*, în *Ibidem*, p.264.
 12. Idem, *Vlădeni*, în *Ibidem*, p.346-347 (în colab.cu Flori Bălănescu)
 13. Idem, *Cuvânt înainte*, în vol. Vasile Nechita, Vasile M. Demciuc, editori, *Mușatinii. 650. Istorie, credință, artă*, Suceava, Editura Crimca, 2025, p.5-6.
 14. Idem, *Prefață* la volumul Valentin Ioan, *Structurile de informații, ordine publică și siguranță națională în Moldova Vechiului Regat în perioada 1918 – 1940*, Cetatea de Scaun, 2025, p.9-10.
 15. Idem, *Cuvânt introductiv* la volumul Renata Moiş, *5 în 1 sau 1 în 5. Diplomația are căile ei secrete*, Cetatea de Scaun, 2025, p.9.
 16. Prof.univ.dr. Ion I. Solcanu, membru titular, „*Istoricul trebuie să aibă în vedere, întotdeauna, documentul: de ceramică, de piatră, de pergament sau de hârtie*”, în *Dialoguri pentru istorie*, volum îngrijit de dr. Mihai Nicolae și dr. Magdalena Albu, București, Editura Stefanida, 2025, pp. 145-211;
 17. Idem, *Mănăstirea Voroneț*, în *Veșnicii din Țara Mușatinilor ctitorite în lemn, piatră și culoare*, editat de Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, 2026, p. 165-177;
 18. Idem, *Mănăstirea Solca*, în *Ibidem*, p. 292-301.
 19. Prof.univ.dr. Valentin Ciorbea, membru titular, *Comandorul Virgil Alexandru Dragalina (1890-1980) în misiunea pe frontiera nistreană*

- (1918-1919) în “Dialogica. Revistă de studii culturale și literatură”, anul VII, Supliment nr. 1, 2025, pp. 60-66 (coautor). DOI: <https://doi.org/10.59295/DIA.S.2025.1.07>.
20. Idem, *Eparhia Râmnicului în opera Arhiepiscopului catolic de București Raymund Netzhammer (1900-1902; 1905-1924)* în „Misiunea” - Revista Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României “General Paul Teodorescu.” Anul XII, nr. 1 (12), 2025. pp. 83-90. ISSN: 2360-4190, ISSN: 2668 – 8336. <https://aos.ro/revista-misiunea>.
 21. Idem, *Raymund Netzhammer (1862-1945) – personalitate de seamă a culturii dobrogene*. în „Ziua de Constanța”, 19 martie 2025 <https://www.ziuaconstanta.ro/stiri/invitati/raymund-netzhammer-1862-1945-personalitate-de-seama-a-culturii-dobrogene-891814.html>
 22. Idem, “Pe teme de istoria politicii externe a României” și “Pe teme din istoria economiei românești” în „Ziua de Constanța”, 11 noiembrie 2025 https://www.ziuaconstanta.ro/stiri/invitati/dr-constantin-cheramidoglu-ne-propune-spre-lectura-si-documentare-doua-volume-pe-teme-de-istoria-politicii-externe-a-romaniei-si-pe-teme-din-istoria-917596.html#goog_rewarded
 23. Idem, *Iuliu Maniu (1973-1953) despre evenimentele de la 1 decembrie 1918 prezentate în conferința susținută la Radio București pe 24 ianuarie 1934* în „Ziua de Constanța”, 2 decembrie 2025 <https://www.ziuaconstanta.ro/stiri/invitati/iuliu-maniu-1873-1953-despre-evenimentele-de-la-1-decembrie-1918-prezentate-in-conferinta-sustinuta-la-radio-bucuresti-pe-24-ianuarie-1934-919795.html>
 24. Idem, *14 noiembrie 1878 – cronica unei file istorice*. în „Biblion”, nr. 26/2025, seria nouă, pp. 9-13.
 25. Prof.univ.dr. Stoica Lascu, membru corespondent, *Câteva amintiri și reflexii privind ultimele decenii ale Imperiului Otoman – consemnate diaristic din partea unui fost ministru al Junilor-Turci (N. Batzaria), în Călin Felezeu. Omul și Dascălul*. Volum coordonat de Cosmin Prodea și Elena Andreea Trif-Boia. Volum *in memoriam* Prof. univ. dr. Călin Felezeu (15 martie 1960-2 decembrie 2023), Presa Universitară Clujeană (Colecția *Portrete universitare*), Cluj-Napoca, 2025 [620 pp.; il., facs., diagr.], pp. 513-563.
 26. Idem, *Eroi ai Armatei Române căzuți în Campania din vest (august 1944-mai 1945)*, în [Coordonatori: colonel dr. Liviu Corciu, colonel (r.) inginer Marius-Marian Olteanu, dr. Iulian-Stelian Boțoghină, Doina

- Anghel. Editori: Doina Anghel, dr. Iulian-Stelian Boțoghină], *Armata Română pe fronturile celui de-Al Doilea Război Mondial (1941-1945). 80 de ani de la încheierea ostilităților*. Studii și articole prezentate la Sesiunea națională de comunicări științifice dedicată Zilei Arhivelor Militare. Pitești 23-25 iulie 2025, Statul Major al Apărării. Arhivele Militare Naționale Române. Depozitul Central de Arhivă „General Grigore Constandache”) [Cuvânt înainte colonel dr. Liviu Corciu], Editura Centru Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2025 [814 pp.; il., facs., h., tab., schițe], pp. 692-715.
27. Idem, *Un valoros aromânist de azi din stirpea învățaților români de sorginte aromână*, în Nistor Bardu, *Contextul balcanic și (a)românii*, Editura Etnologică, București, 2025, pp. 5-16 /162 pp./.
28. Idem, *Professor Anatol Petrencu – Septuaginta Annis!*, în „Annals of the Academy of Romanian Scientists. Series on History and Archaeology”, Volume 17, Number 1, 2025, pp. 151-159.
29. Idem, *Professor Viorica Moisuc – Illustrious Representative, at the European Level, of Today’s Romanian Historiography, Permanently on the Barricades of Revealing and Defending Historical Truths. On the Occasion of Her 90th Birthday*, în „Minerva”. Journal of History and Philosophy [Bucharest], Volume 1 (8), Issue 2, February 2025, pp. 87-104.
30. Idem, *Gheorghe I. Brătianu: “The Black Sea Issue Is One Of The Essential Aspects of History” (Four Lectures And An Article From The Years 1943-1944)*, în „Minerva”. Journal of History and Philosophy, Volume 1 (9), Issue 2, September 2025, pp. 21-40.
31. Idem, *Profesorul Ioan Scurtu la octoginta quinque annis – memorialistică și istorie contemporană (studiată și trăită) (I). Aniversări sub semnul lui Clio*, în „Misiunea”. Revista Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”, XII, nr. 1 (XII), 2025, pp. 193-199.
32. Idem, *Misionarismul B.O.R. (anii '30) – „misionarismul este astăzi o poruncă a vremii”. Sub semnul Centenarului Patriarhiei Române*, în „Misiunea”. Revista Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”, XII, nr. 1 (XII), 2025, pp. 107-130.
33. Idem, *Aspecte ale activității partidelor din Cahul în perioada interbelică (anii '20)*, în „Buletinul Științific al Universității de Stat

- «Bogdan Petriceicu Hasdeu» din Cahul. Seria «Științe Umanistice», nr. 2 (22), 2025, pp. 69-106.
34. Idem, *Around the Revolution: A British report on the situation in Russia in the autumn of 1917*, în „Revista de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques” [Craiova], No. 87, 2025, pp. 279-292 [364 pp.] /coautor: Marian Zidaru/.
35. Idem, *Measures to reorganize the German secret services in Croatia in the autumn of 1944*, în „Revista de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques” [Craiova], No. 88, 2025, pp. 269-280 /coautor: Marian Zidaru/.
36. Idem, *90 de ani de la fondarea Academiei de Științe din România. A apărut o istorie a Academiei Oamenilor de Știință din România (1996-2004)*, în „Constelații diamantine”. Revistă de cultură universală editată sub egida Ligii Scriitorilor Români și a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România [Craiova], Anul XVI, Nr. 9(181), Septembrie 2025 [60 pp.], pp. 39-40.
37. Idem, *În urmă cu 85 de ani. Scriitorii și oamenii de știință români alături de frații basarabeni și bucovineni în dramatica vară a rășluirii lor (1940)*, în „Constelații diamantine”. Revistă de cultură universală editată sub egida Ligii Scriitorilor Români și a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România [Craiova], Anul XVI, Nr. 11(183), Noiembrie 2025 [60 pp.], pp. 50-51.
38. Idem, *Septuaginta annis: Omului de știință și al cetății, Ioan-Aurel Pop: Istorie și Spiritualitate românească în context universal*, în „Lumină Lină”. „Gracious Light”. Revistă de spiritualitate și cultură românească [New York], XXX, nr. 1, Ianuarie-Martie 2025, pp. 152-158.
39. Idem, *Octoginta quinque annis: Omul de știință și al Cetății, Ioan Scurtu: Istoria românilor în secolul al XX-lea sub semnul adevărului și demnității naționale*, în „Lumină Lină”. „Gracious Light”. Revistă de spiritualitate și cultură românească [New York], XXX, nr. 4, Octombrie-Decembrie 2025, pp. 173-177.
40. Idem, *Omagiu lui Alexandru Marghiloman în 1924: „Moldova vă este recunoscătoare [pentru actele de unire din 1918, de la 27 martie și 28 noiembrie]. Ea vă poate numi, pe drept, reclădătorul ei”*, în „Dialogica”. Revistă de studii culturale și literatură [Chișinău], VII. Supliment nr. 1 [martie] 2025, pp. 152-164.
41. Idem, *Remember. Doi istorici de seamă și oameni ai Agorei de eri și de azi (recte – cu activitate în perioada Republicii democrat-*

- populare/democrat-socialiste și a Republicii democrat-capitaliste) – profesorii Titu Georgescu și Gheorghe I. Ioniță. Recurs la memorie, în „Agora” [Constanța], XXV, [octombrie] 2025. Ediție retrospectivă (nr. 97, 98, 99, 100), pp. 21-22.*
42. Conf.univ.dr. Ionuț Cojocaru, membru corespondent *Turcia între laicism și conservatorism în Geopolitica Turciei în secolul al XXI-lea. Strategii, conflicte și ambiții globale*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2025, pp. 85 -101.
43. Idem, *The activity of the Court of Accounts. 1992 - 2010* in „Annals of the Academy of Romanian Scientists, Series on History and Archaeology”, Volume 17, Number 1/2025, pp. 137 – 147
44. Prof.univ.dr. Anatol Petrencu, *Dialog: Buzău – Chișinău: o platformă de cunoștințe, concepte, experiențe pentru un viitor mai bun de model european* (cu Liliana Condricova și Constantin Toma), în *Dialogica. Revistă de studii culturale și literatură*, 2025, nr. 1 supliment, p. 6-10. ISSN 2587-3695
45. Idem, *Creștini ortodocși în Gulag și în temnițele comuniste: perspective noi de cercetare științifică*, în *Experimentul Pitești – Reeducare prin tortură: comunicări prezentate la Simpozionul internațional, ediția a 24-a*, Pitești, 27-29 septembrie 2024, Pitești, 2025, p. 188-192 (0,37 c. a.) ISBN 1846-4746
46. Idem, *Experimentele comuniste în RSS Moldovenească și pauperizarea oamenilor*, în *Причорномор'я: історико-правовий, мовний, етнокультурний та релігійний виміри: збірник наукових праць*. Вып. 10, Одеса, Олді +, 2025, с. 377-381 (0, 27 c. a.) ISBN 978-617-8559-38-0
47. Idem, *Intrarea României în cel de-al Doilea Război Mondial. Recitirea documentelor timpului*, în *Armata Română pe fronturile celui de-al Doilea Război Mondial (1941-1945). 80 de ani de la încheierea ostilităților. Studii și articole prezentate la Sesiunea națională de comunicări științifice dedicată Zilei Arhivelor Militare*, 23-25 iulie 2025; București, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, 2025, p. 13-15 (0,3 c. a.)
48. Prof.univ.dr. Sorin Liviu Damean, membru asociat, *Vizita Suveranilor României în Polonia (23-29 iunie 1923)*, în „Analele Universității din Craiova. Seria Istorie”, anul XXX, 1(47)/2025, pp. 21-28 (revistă indexată în bazele de date SCOPUS și ERIH+)

49. Idem, *Regele Ferdinand și Regina Maria în sprijinul idealului unității naționale*, în volumul *Latinitate, romanitate, românitate. In Honorem Ion Eremia la 70 de ani*, editor: Igor Bercu, Chișinău, Oradea, Editura Bons Offices, Chișinău, Editura Universității din Oradea, 2025, pp. 253-262, ISBN 978-5-36241-666-9; ISBN 978-606-10-2467-4.
50. Idem, *Locul și rolul monarhiei constituționale în evoluția societății românești*, în volumul *Monarhia română în context național și european. De la cercetarea sociologică la dezbaterile academice*, coordonatori: Adrian Otovescu, Vlad Ovidiu Cioacă, Craiova, Editura Beladi, 2025, pp. 92-97, ISBN 978-606-95954-8-0.
51. Idem, Sorin Liviu Damean, *Samoilă Mârza – „fotograful Marii Uniri de la Alba Iulia” – 1 decembrie 1918*, în revista de cultură *Mozaicul*, serie nouă, anul XXVIII, nr. 11-12, decembrie 2025, p. 46.
52. Constantin Hlihor, *ONU la 80 de ani de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. declinul unui proiect geopolitic?* In prof. Constantin Vlad, col.dr. Luiza Rotaru, dr. Lavinia Dumitrașcu, coord., *Retrăiri istorice în veacul XXI*, Editura ALFA MDN, Buzău, 2025, pp. 178-198.
53. Idem, *Regiunea Ponto-Baltică – Un politgon geopolitic în secolul XXI. Actualitatea lui Sir Halford Mackinder în România în sistemul de securitate al Europei Centrale și de Sud-Est. Obiective, evoluții, provocări(1919-2022)*, Editura Militară, Editura Centrul Tehnic Editorial al Armatei, București, 2025.
54. Idem, *Alegătorul din Romania secolului al XX-lea în fața urnelor. Intre promisiuni uitate și speranța unui viitor mai bun* în Constantin Hlihor, coord., *Alegător în România secolului XX. Între speranțe, promisiuni și interesele guvernanților*, Editura Meteor Press, București, 2025, pp. 17-61.
55. Idem, Mihail-Andi Băncilă, *Alegătorul militar în secolul XX. De la garddian al urnelor la statutul de votant* în Constantin Hlihor, coord., *Alegător în România secolului XX. Între speranțe, promisiuni și interesele guvernanților*, Editura Meteor Press, București, 2025, pp. 267-300. Idem, *The Geopolitics of Ukrainian Struggle*, in Jeremy Black, *Geopolitics and War*, Nadir Media, Roma, 2025, pp. 485-503.
56. Idem, *Istoria recentă între nevoia de cunoaștere a trecutului și instrumentalizare sa politică*, in pp. Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Dan Octavian Cepraga, Laura Ardelean, *Teme și metode de cercetare în istorie și filologie*, Editura Universității din Oradea, Cluj-Napoca, Oradea, 2025, 603-618.

57. Idem, *The Image Of The End Of Second World War At Eighty Years Old. Between Historical Accuracy And Political Bias*, in . Vol. 17, no. 1 / 2025 Annals Series on History and Archaeology <https://aos.ro/editura/analeleaosr/annals-on-history/archive/vol-17-no-1-2025>
58. Idem, "The Rise, Evolution And Fall of the Totalitarian Socialist Regime In Romania (1957-1989)" Through the Eyes of Professor Ioan Scurtu., in Annals of the Academy of Romanian Scientists Series on History and Archaeology Volume 17, Number 1/2025 <https://aos.ro/editura/analeleaosr/annals-on-history/archive/vol-17-no-1-2025>
59. Prof.univ.dr. Ștefan Purici, membru asociat, *Anexarea Bucovinei: terminologia evenimentului și implicațiile sale societale*, în „Analele Bucovinei”, anul XXXII, nr. 1 (64), 2025, pp. 5–34.
60. Idem, *Pedagogical education in Ukraine: Innovations and Challenges in the Context of the Euro-Integration Development Vector*, în Natalia Avsheniuk, Viktor Tovkanets (Eds.), *International Educational Space: Development in the Conditions of Sociocultural Transformation*, Uzhhorod, RIK-U, 2025, pp. 166-180 (în colaborare cu Myroslava Vovk și Natalia Filipchuk)
61. Idem, *Elemente de conștiință națională premodernă în opera lui Dimitrie Cantemir*, în Igor Bercu (Ed.), *Latinitate, Romanitate, Românităte. Ediția a VIII-a, Chișinău, 31 octombrie – 2 noiembrie 2024. Culegere de articole științifice. In Honorem Ion eremia la 70 de ani*, Chișinău, Bons Offices – Oradea, Editura Universității din Oradea, 2025, pp. 32-44 (în colaborare cu Florin Pintescu)
62. Sorin Șipoș, *L'immagine del regime politico nei Principati romeni rispecchiata nelle testimonianze dei viaggiatori stranieri (1710 -1810)*, în *Cultura, intelligenza, amicizia. Studi e ricordi su Gianfranco Giraud*, a cura di Florina Ciure, Aldo Ferrari, Viviana Nosilia, Venezia, La Musa Talia, 2025, p.251-272;
63. Sorin Șipoș, *Fasting Easter Traditions among Romanians in the Principalities as Recorded by Foreign Travelers (1710-1810)*, în *Transylvanian Review*, vol. XXXIV, Supplement No. 1, 2025, Historical Sources and the Interpretations of Historians, Edited by Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, and Laura Ardelean, Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies, p. 55-78; (ISI);

64. Sorin Șipoș, Igor Șarov, Ion Eremia, *The Romanian versus Moldavian Language Polemic as reflected in Civil Society and Political Debates in the Republic of Moldova's Press*, în *Civil Szemle*, XXII, Évfolyam 1. Szám, 2025/1, p. 105-124, WOS:001394064900007, ISSN 1786-3341ISI; (ISI);
65. Sorin Șipoș, *Relatările călătorilor străini despre originea, limba și moravurile românilor (1710-1810)*, în *Crisia*, LV, 2025, p. 181-196, ISSN 1016-2798; (ERIHPlus);
66. Sorin Șipoș, *Introducere*, în Sorin Șipoș, Gabriel Moisa (coordonatori), *Monografia comunei Rus*, Editura Universității din Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2025, p. 7-10;
67. Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Iulia Vaisărhofer, *Istoriografia problemei*, în Sorin Șipoș, Gabriel Moisa (coordonatori), *Monografia comunei Rus*, Editura Universității din Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2025, p. 17-32;
68. Sorin Șipoș, Gabriela Antonovici, Mircea Matei, *Realități etnice, politice și confesionale din Transilvania la începutul Evului Mediu*, în Sorin Șipoș, Gabriel Moisa (coordonatori), *Monografia comunei Rus*, Editura Universității din Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2025, p. 43-58;
69. Sorin Șipoș, Laura Ardelean, *Așezările Rus, Fântânele-Rus și Buzaș reflectate în documentele latino-maghiare din Evul Mediu*, în Sorin Șipoș, Gabriel Moisa (coordonatori), *Monografia comunei Rus*, Editura Universității din Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2025, p. 59-88;
70. Sorin Șipoș, Cosmin Patca, *Spațiu și habitat*, în Sorin Șipoș, Gabriel Moisa (coordonatori), *Monografia comunei Rus*, Editura Universității din Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2025, p. 207-228;
71. Sorin Șipoș, Igor Șarov, *Profesorul Ion Eremia la moment aniversar*, în *Latinitate, Romanitate, Românităte, Ediția a VIII-a, Chișinău, 31 octombrie-2 noiembrie 2024, culegere de articole științifice: in honorem Ion Eremia la 70 de ani*, volum editat de Igor Bercu, Editura Bons Offices și Editura Universității din Oradea, Chișinău – Oradea, 2025, p. 10-11;
72. Sorin Șipoș, Igor Șarov, Ion Eremia, *Limba română versus limba moldovenească în societatea civilă și politică. Dezbateri reflectate în presa din Republica Moldova*, în *Latinitate, Romanitate, Românităte*,

- Ediția a VIII-a, Chișinău, 31 octombrie-2 noiembrie 2024, culegere de articole științifice: în onoare Ion Eremia la 70 de ani*, volum editat de Igor Bercu, Editura Bons Offices și Editura Universității din Oradea, Chișinău – Oradea, 2025, p. 14-31;
73. Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Laura Ardelean, *Argument*, în *Transylvanian Review*, vol. XXXIV, Supplement No. 1, 2025, *Historical Sources and the Interpretations of Historians*, edited by Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Laura Ardelean, p. 7-12;
 74. Sorin Șipoș, *Istoria medievală reflectată în paginile revistei „Revue de Transylvanie”*, în *Multum laboravistis propter nos et propter bonum pacis et unionis: episoade și reverberații ale Evului Mediu. Profesorului Ioan-Aurel Pop, în al șaptezecilea an al vieții*, editori Adinel C. Dincă, Alexandru Simon, II (Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2025), p. 713-729 ;
 75. Sorin Șipoș, Roxana Ivașca, Ion Aurel Pop, traducerea în limba engleză de Roxana Ivașca și Paul Șipoș, *Revue de Transylvanie : Înființare, structură și tematică*, în *Revue de Transylvanie. Ediție anastatică a primului tom (1934 - 1935)*, Editura Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Editura Universității din Oradea, Cluj Napoca - Oradea, 2025.
 76. Sorin Șipoș, *Relatările călătorilor străini despre originea, limba și moravurile românilor (1710-1810)*, *Foreign travelers' accounts of the origin, language and customs of the Romanians (1710-1810)*, în *Crisia*, 2025.p. 181-196
 77. Ioan Vlad, Unde erau ardelenii cand se faurea Unirea Principatelor, in „Plaiuri Sacelene", nr. 123;
 78. Idem, Un clasic din sec. XIX in contra defaimatorilor de azi ai istoriei romanesti, in „Plaiuri Sacelene", nr. 125
 79. Idem, „Avram Iancu si tribunii sai brasoveni. Amintiri si relatari din anii lor de studii la Cluj" , in „ACTA CARPATICA XI, Anuarul romanilor din sud-estul Transilvaniei ", Editura Eurocarpatica, Sf, Gheorghe, 2025 , pag.47-55;
 80. Idem, „Proiectul unei Transilvanii romanesti autonome la 1848 putea deveni realitate prin Avram Iancu", in „ACTA CARPATICA XI, Anuarul romanilor din sud-estul Transilvaniei ", Editura Eurocarpatica, Sf, Gheorghe, 2025 , pag.55-61;

81. Idem, „...Ne-am batut cu cei mari, cu imperiile, ...și iată-ne, suntem tot aici , în picioare, ...suntem și facem istorie , pe când imperiile sunt doar ...în istorie !”, interviu realizat de dr. Magdalena ALBU, în „Dialoguri pentru istorie”. Volum îngrijit de dr. Mihai NICOLAE și dr. Magdalena ALBU, Editura STEFADINA, București, 2025, pag.425 – 462
82. Marius-Adrian Nicoară, comandor aviator (r.) Dr. Marius – Adrian, *Scriitorul Vasile Voiculescu în conștiința românilor - Ion Andreescu – 170 de ani de la naștere marelui pictor impresionist român/ Ion Andreescu – 170 Years Since The Birth of the great romanian impressionist painter*, în „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” (ediția a XI-a) Chisinau, 2025.
83. Idem, *Moștenirea lăsată de Alexandru Marghiloman la Buzău - patrimoniul cultural național/ The legacy left by Alexandru Marghiloman in Buzău - national cultural heritage*, în „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” (ediția a XII-a) Chisinau, 2025.
84. Idem, Dr. Constantin I. Stan, *Funerariile lui Alexandru Marghiloman (mai 1925)*, în supliment Dialogica, Chisinau, 2025.
85. Idem, *Hiroșima o decizie dificilă - 80 de ani de la încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial*, în Aripa Buzoiene, nr. 37/iunie, Editura Editgraph, Buzău, 2025.
86. Idem, *Sfântul Sava de la Buzău – 1653 de ani de identitate la Curbura Carpaților*, în Aripa Buzoiene, nr. 37/iunie, Editura Editgraph, Buzău, 2025.
87. Idem, *Generalul de divizie Constantin C. Găvănescul – primul comandant al Aviației Militare Române*, în Aripa Buzoiene, nr. 38/decembrie, Editura Editgraph, Buzău, 2025.
88. Idem, *General de divizie Gheorghe D. Marinescu - generalul integru al Armatei Române supranumit ”Gică contra”*, în Aripa Buzoiene, nr. 38/decembrie, Editura Editgraph, Buzău, 2025.
89. Idem, Stan I. conf. Univ. Dr. Constantin Marele *Cartier General și Guvernul României la Buzău (noiembrie 1916)*, în Document, An XXVIII, nr. 2.1081, 2025,
90. Idem, *Evlavia ortodoxă a lui Alexandru Marghiloman dovedită inclusiv cu prilejul intronizării lui Miron Cristea și înființarea Patriarhiei Române/The orthodox belief of Alexandru Marghiloman proven also on*

the occasion of The Enthronement of Miron Cristea and the establishment of the Romanian Patriarchate, în Retrăiri istorice în secolul XXI, vol XXI, Maia – Catargi, octombrie 2025.

Participare la manifestări științifice

1. Gheorghe Onișoru, Comunicarea *Plata și răsplata istoriei: Cazul Pantelimon Halippa*, la Conferința *Bucovina și Basarabia între tradiționalism și modernitate: istorie regională, perspective naționale și mize geopolitice europene. 250 de ani de la anexarea Bucovinei la Imperiul austriac*, USV și USM, Suceava, 4 - 6 iunie 2025
2. Idem, Comunicarea *Problema Basarabiei în tratativele româno-sovietice după Marea Unire*, la Conferința internațională *Romanitate, Românită, Latinitate*, Universitatea de Stat a Moldovei, 6 – 8 noiembrie 2025
3. Idem, Conferința *De la generația pașoptistă la generația Junimii. Intelectualii moldoveni, unirea Principatelor și consolidarea identității naționale*, comunicarea *Contextul internațional al „politicii faptului împlinit*, organizată de Fundația Colegiului Național de Apărare, Iași, 23 ianuarie 2025
4. Idem, Conferința *Comunismul la putere. 80 de ani de la instaurarea guvernului Petru Groza, 6 martie 1945*, comunicarea *Comunizarea României. 6 martie 1945, debutul etapei de coaliție aparentă*, Academia Română, INST București, 6 martie 2025.
5. Idem, Comunicarea *Între război și pace. Conferința de la San Francisco*, la Conferința *80 de ani de la încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial* organizată de A.O.Ș.R., Secția de Istorie și Arheologie, online, 9 mai 2025
6. Valentin Ciorbea. Sesiunea de comunicări științifice „Personalitatea Reginei Maria creionată de istorici”, la Mănăstirea Derwent, moderator sesiune
7. <https://www.ziuaconstanta.ro/stiri/cultura/mina-constant-sesiunea-de-comunicari-stiintifice-personalitatea-reginei-maria-creionata-de-istorici-a-avut-loc-la-manastirea-derwent-in-prezenta-915563.html>
8. Idem, sesiunea de comunicări științifice, Chișinău, 27-29 martie 2025, „Chișinăul și Buzăul pentru Alexandru Marghiloman”, comunicare: *Însemnările Arhiepiscopului catolic de București Raymund Netzhammer (1862-1945) despre Buzău și Alexandru Marghiloman*.

9. Idem, Simpozionul științific cu participare internațională: „Armata română pe fronturile celui de-al Doilea Război Mondial (1941-1945) – 80 de ani de la încheierea ostilităților”, Pitești, 24.07.2025, comunicare: *Colonelul Alexandru Dumitrescu „un ofițer cum puțini se găsesc în aceste vremuri de egoism personal”*. *Repere identitare necesare (1896-1958)* (coautor Cosmina Lăzărescu).
10. Mihai Drecin, Sesiunea Internațională “Între local și european – 240 de ani de la martirajul lui Horea, Cloșca și Crișan”- 22-23 V 2025, Deva, organizată de: Consiliul Județean Hunedoara, Academia Română, Biblioteca Județeană “Ovid Densusianu”-Deva, Institutul de Istorie “George Barițiu”- Cluj-Napoca, comunicarea: *“Personalitatea lui Horea zugrăvită în teatrul și filmul românesc contemporan”*
11. Idem, Congresul Internațional de Istoria Presei: “Ideologii și presă. Politici editoriale și studii de caz”, 23-24 V 2025, Constanța, organizat de Universitatea “Ovidius”, ediția a XVIII-a, comunicarea: *„Aurel C. Popovici de la doctrina <<Statele Unite ale Austriei Mari>> la Unirea Transilvaniei cu România (1906-1918)”*.
12. Idem, Simpozionul Internațional de Istorie financiar-bancară „Muncă, bani, bănci, cultură și politică (sec. XVIII- sec. XXI)”, ediția a XVI-a, 3-5 X 2025, Oradea, organizat de Departamentul de Istorie și Departamentul de Finanțe-Contabilitate- Universitatea din Oradea, comunicarea: *„Marius Peculea sen- personalitate a lumii bancare românești din Transilvania (1886-1972)”*.
13. Idem, Sesiunea Internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Crișurilor Oradea- Complex Muzeal “Interferențe: Trecut, prezent, viitor”, Ediția a III-a, 10-11 X 2025, comunicarea: *„Memoria fotografiei și pasiunea colecționarului. Studii de caz: prof. dr. Constantin Liviu Demeter din Oradea,,*
14. Idem, Sesiunea Despărțământului Dej a „Astrei”- 15 V 2025, Dej, comunicarea: *„Maria Cheresteșiu - Onișor – fiică a Dejului (1881-1971)”*
15. Idem, Sesiunea anuală a Departamentului de Istorie, Universitatea din Oradea, 30 V 2025, ediția a XXXV-a, comunicarea: *“Medalion lector univ. Margareta Danciu- Șefa Catedrei de Istorie a Institutului Pedagogic de 3 ani Oradea (1966-1971)”*.
16. Idem, Sesiunea Națională de toamnă a AOȘR, 17-19 IX 2015, Durău/ jud. Neamț, comunicarea: *“Revigorarea ortodoxiei în România Întregită. Studii de caz. Reînființarea Episcopiilor de Bihor și Cluj-Vad-Feleac (1920-1921)”*

17. Stoica Lascu, 13th Congress of South-East European Studies *Communication and Exchange: South-Eastern Europe within Global Social, Political and Cultural Processes* Skopje, 15-19 September 2025
Paper: *New Testimonies, from the Modern Era Concerning the Balkan Vlachs (Aromanians and Megleno-Romanians)*.
18. Idem, Conferința Științifică Internațională *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației*. Ediția a XII-a Cahul (Republica Moldova), 6 iunie 2025. Tema: *Aspecte ale activității partidelor la Cahul în perioada interbelică (anii '30)*.
19. Idem, The 15th Annual International Conference *After Communism. East and West under Scrutiny* Center of Post-Communist Political Studies (CEPOS/ CESPO), University of Craiova, March 14-15, 2025, Paper: *Around the Revolution: A British report on the situation in Russia in the autumn of 1917* (co-author: Marian Zidaru). Paper: *Measures to reorganize the German secret services in Croatia in the autumn of 1944* (co-author: Marian Zidaru).
20. Idem, Conferința Științifică Națională *Abordări psiho-pedagogice, lingvistico-literare, istorice și didactice în științele educației*, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, 17 decembrie 2025, Tema: *Basarabia în lumina unor interviuri cu fruntași ai Moldovei de răsărit. In Memoriam Nicolae Iorga – 85 ani de la asasinarea sa – și a 120 ani de la apariția sintezei „Neamul românesc în Basarabia”*. Tema: *Expoziția Generală a Basarabiei (1925) – în lumina mărturiilor și aprecierilor contemporane* (coautor: Marian Zidaru).
21. Idem, Sesiunea de Comunicări Științifice: *Chișinău și Buzău pentru Alexandru Marghiloman*, Chișinău (Republica Moldova), 27-29 martie 2025, Tema: *În urmă cu un veac (1925) – aniversarea a 7 ani de la „Proclamarea unirii Basarabiei la patria mamă”*.
22. Idem, Simpozionul științific *Armata Română pe fronturile celui de-al Doilea Război Mondial (1941- 1945). 80 de ani de la încheierea ostilităților*, Pitești, 23-25 iulie 2025, Tema: *Eroi ai Armatei Române căzuți în Campania din vest (august 1944-mai 1945)*.
23. Anatol Petrencu, 11-12 februarie 2025, Chișinău, Academia de Știință a Moldovei, USM. Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine”, ediția a XI-a. Comunicare: „*Când armele vorbesc, muzele tac*”, inclusiv *Clio, muza istoriei. Însă, nu și adepții ei...*

24. Idem, 5-6 mai 2025, Chișinău, Muzeul Național de Artă al Moldovei, str. 31 August 1989, nr. 115, Conferința Internațională „Chișinăul interbelic, luminile și umbrele unei epoci: istorie, educație, cultură și transformări sociale” comunicare: *Probleme ale ocrotirii sănătății în Chișinău, expuse pe paginile revistei „Viața Basarabiei”*.
25. Idem, 6 iunie 2025, Cahul, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu”, Conferința științifică internațională „Perspectivele și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației”, ediția a XII-a, Membru al Comitetului științific. Comunicare: *9 mai 1945 între istorie și indoctrinare*
26. Idem, 4 august 2025, Cernăuți, Universitatea Națională „Iurii Fedkovici”, Centrul de Studii Bucovinene, Fondul de Caritate „Resurse și Inițiative Publice”, Panel de discuții ucraineano-român, format on-line. Tema *1940: problema Bucovinei și a Basarabiei în spațiul geopolitic și geostrategic*
27. Idem, 22 septembrie 2025, USM, Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine”, ediția a XII. Secțiunea a 5-a „Știința istorică între provocări și perspective”. Comunicare: *Războiul agresiv al Rusiei împotriva Republicii Moldova (1992) în memoriile inedite ale unor participanți*
28. Idem, 26-27 septembrie 2025, Pitești, al XXV-lea Simpozion internațional despre „Experimentul Pitești – reeducare prin tortură”. Comunicare: *Foametea provocată de comuniști în RSSM: recitirea documentelor*.
29. Idem, 24 octombrie 2025, Odesa, Conferința științifică internațională „Причорномор’я: історико-правовий, мовний, етнокультурний та релігійний виміри” (on-line). Comunicare: *Experimentele comuniste în RSS Moldovenească și pauperizarea oamenilor*. Membru al Comitetului științific și de organizare.
30. Idem, 7 noiembrie 2025, Chișinău, USM, Facultatea de Istorie și Filozofie, Conferința științifică internațională „Latinitate, romanitate, românitate”, ediția a IX-a, Comunicare: *Pierderile materiale suferite de localitățile RSS Moldovenești în urma deportărilor basarabenilor în Siberia*
31. Idem, 28 martie 2025, Chișinău, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Sala Unirii, Sesiune de comunicări științifice, Tema *Chișinău și Buzău pentru Alexandru Marghiloman*. Comunicare: *Ecouri basarabene la trecerea în neființă a lui Alexandru Marghiloman*.
32. Idem, 5 mai 2025, USM, Conferința științifică „9 mai – între istorie și propagandă”. Comunicare *1-17 septembrie 1939 – 9 mai 1945: interpretări istorice și istoriografice*

33. Idem, 13-14 mai 2025, Iași, Cercul militar, Simpozion România – Republica Moldova „80 de ani de la încheierea celui de-al Doilea Război Mondial. Perspective și interpretări istorice”. Comunicare *Ieșirea României din cel de-al Doilea Război Mondial: recitirea documentelor timpului*
34. Idem, 23 mai 2025, Universitatea de Stat din Moldova, Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a XI-a, 23-24 mai, Comunicare *Decesul lui Iosif Stalin, reflectat în presa de la Chișinău*
35. Idem, 28 iunie 2025, Chișinău, Palatul Republicii. Congresul Național al Memoriei. Comunicare *Cercetarea represiunilor (crimelor) comunismului la etapa actuală* Membru al Comitetului de Organizare al Congresului Național al Memoriei
36. Sorin Liviu Damean, *Problema Sudului Basarabiei la Congresul de Pace de la Berlin (1878). Reacții politice și ecouri în cotidianul „Românul”*, Conferința internațională: *Latinitate, romanitate, românitate*, ediția a IX-a, Chișinău, 6-8 noiembrie 2025;
37. Idem, *Constantin Diamandi – diplomat în vreme de război (1914-1918)*, Conferința națională: *Elitele și mecanismele puterii (secolele XIV-XX)*, Craiova, 13-14 noiembrie 2025;
38. Idem, *Ziua Unirii Principatelor: semnificații și consecințe*, prelegere susținută la Universitatea din Craiova, 22 ianuarie 2025;
39. Idem, *10 mai 1877 – ziua independenței de stat a României*, prelegere susținută la Universitatea din Craiova, 8 mai 2025;
40. Idem, *Samoilă Mârza – fotografii Marii Unirii*, prelegere susținută la Muzeul Cărții și Exilului Românesc, Craiova, 20 septembrie 2025;
41. Idem, *Viața Reginei Maria a României: o istorie trăită*, prelegere susținută la Universitatea din Craiova, 28 Octombrie 2025.
42. Ștefan Purici, Simpozion România – Republica Moldova „80 de ani de la încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial. Perspective și interpretări istorice”, Iași, 13-14 mai 2025, cu susținerea comunicării: *Anexarea nordului Bucovinei și Ținutului Herța la URSS. Context geopolitic și implicații socio-culturale*
43. Idem, Simpozion științific internațional *Bucovina și Basarabia între tradiționalism și modernitate: istorie regională, perspective naționale și mize geopolitice europene. 250 de ani de la anexarea Bucovinei la Imperiul Austriac*, Suceava, 4-7 iunie 2025, cu susținerea comunicării: *Anexarea Bucovinei – sens și interpretări*

44. Sorin Șipoș, *Realități politico-economice din Principatele Române reflectate în relatările călătorilor străini în secolul al XVIII-lea*, în cadrul Simpozionului internațional „Muncă, Bani, Bănci, Cultură și Politică (sec. XVIII-2025)”, Ediția a XVI-a, 3-5 octombrie 2025, Oradea, România;
45. Sorin Șipoș, Laura Ardelean, Cosmin Patca, *Despre vechea și noua biserică ortodoxă din Cuzap*, în cadrul Conferinței internaționale de istorie „Acta Historica Civitatis Lugosiensis”, ediția a V-a Lugoj, 24-26 octombrie 2025;
46. Sorin Șipoș, *Imaginea regimului politic din Transilvania, Moldova și Țara Românească reflectată în relatările călătorilor străini (1700-1800)*, în cadrul Conferinței științifice internaționale „Latinitate, Romanitate, Românităte”, ediția a IX-a, 6-8 noiembrie 2025, Chișinău, Republica Moldova;
47. Sorin Șipoș, *Relatările călătorilor străini despre originea, limba și moravurile românilor (1710-1810)*, în cadrul Sesiunii internaționale de comunicări științifice a Muzeului Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal „Interferențe. Trecut, prezent, viitor”, Ediția a III-a, Oradea, 10-11 octombrie 2025;
48. Sorin Șipoș, *Imaginea Principatelor Române și a românilor în relatările călătorilor străini (1710-1810)*, în cadrul Sesiunii anuale de comunicări științifice Istorie-Arheologie, Ediția a XXXIV-a, Oradea, 30 mai 2025
49. Ioan Vlad, Memoriile generalului Ion Dumitrache, comandantul Diviziei de Cremene (Diviziei 2 Munte) pe frontul de est si valoarea lor documentar istoriografica, in Conferinta de primavara AOSR, 23 mai 2025, Bucuresti.
50. Idem, Cnezatul Lupsa - 700 de ani, destin secular paralel cu Baia de Aries, adesea conflictual; în Simpozionul aniversar „BAIA DE ARIES - 700, Baia de Aries” , 15 aug. 2025;
51. Idem, Martirii Ortodoxiei romanesti ca temei a crearii Patriarhiei Romane. Cazul martirilor Lupsei, Cabulea si Barstan; in Conferinta de toamna a AOSR, 17 - 19 SEPT., 2025, Durau, Piatra Neamț;
52. Idem, Romanizarea Brasovului in Romania Mare - deziderat si infaptuire. Reverberatii pana azi; in Sesiunea Nationala de Cercetari stiintifice „Romanii din S.E. Transilvaniei. Istorie, Cultura Civilizație, Editia 31, Sf. Gheorghe, 26-27 sept. 2025;
53. Idem, „Unirea s-a plamadit in orasul de la poalele Tampei !” - verdictul raspicat al lui N. Iorga. Incercare de argumentare; in Sesiunea stiintifica „Zilele Andrei Saguna”, Sf. Gheorghe, 24 - 25 oct. 2025;

54. Idem, Generalul Ion Dumitrache - printre primii generali romani sub represiunea comunistă; în Simpozionul National „Biruinta prin jertfa”, ed. III, „Martiriul generalilor”, organizat de Filiala Valcea a Asociației Cultul Eroilor, 11 noiembrie 2025;
55. Idem, Petru Span - 165 , Evocare la aniversare si cu prilejul dezvelirii bustului acestuia in comuna natala, Lupsa Alba; 27 iulie 2024, Zilele Academice Petru Span, Lupșa, Alba
56. Idem, Cnezatul Lupșa - 700 - o moștenire istorica remarcabila pentru comunitatea Lupsei de azi ; cu aceeasi ocazie la Lupsa.

Premii

Valentin Ciorbea, Premiul „Contraamiral Horia Macellariu.” Secțiunea Politică navală și securitate maritimă, acordat de Clubul Amiralilor pentru volumul *Contraamiralul Horia Macellariu (1894-1989). Un destin tulburător*, ediția a XVIII-a, 30 octombrie 2025, Constanța.

Anatol Petrencu, Ordinul de Onoare „General Nicolae Petrică” oferit de Uniunea Națională a Veteranilor Războiului pentru Independența Republicii Moldova,

Sorin Șipoș, Decernarea titlului de *Doctor Honoris Causa* de către Universitatea de Stat din Moldova (2025);

Idem, Premiul obținut la Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Oradea pentru cea mai bună carte apărută în 2023;

Ioan Vlad, Cetățean de onoare al municipiilor Iași și Brașov.

RAPORT DE ACTIVITATE PENTRU ANUL 2025

Radu-Ștefan VERGATTI (MT)
Secția de Științe Istorice și Arheologice
AOSR

VOLUME:

1. MICI MESERII UITATE SAU DISPĂRUTE, Ed. Mica Valahie, București, 2024-2025 (coautor cu C. Vergatti).
2. OBEDEANU (1775-2025). 250 DE ANI – ÎNVĂȚĂMÂNT, TRADIȚIE, SPIRITUALITATE, Ed. Universitaria Craiova, 2025, coord.C. Dinulescu (Radu Ștefan Vergatti - autor al cap. Un elev al Școlii Obedeianu – craioveanul dr. Constantin D. Angelescu)
3. CETATEA POIENARI – singura cetate construită din porunca lui Vlad Țepeș în Țara Românească, Ed. Ordessos (Muzeul Județean Argeș), sub tipar (în colab.cu C. Vergatti, dr. Cornel Popescu). Textul a fost folosit pentru restaurarea cetății inaugurată la 14 aprilie 2025.
4. *Memoria locurilor 3,0 – pe urmele românilor sud-dunăreni*, vol. 3, Ed. Etnologică, București, 2025 (autor de capitole distincte).
5. *Cuvânt înainte la vol. Adina Berciu Drăghicescu, Marian Crăciun, Un triumf diplomatic și un drept câștigat, Iradeaua imperială otomană 120 de ani de la emitere 9/22 mai 1905 – 9/22 mai 2025*, Ed. Etnologică, București, 2025.

STUDII PUBLICATE:

- 1- Napoleon al III-lea, Al.I. Cuza și independența României în „Curtea de la Argeș”, Anul XVI, Nr. 4 (173), Aprilie 2025, p. 18
- 2- În amintirea domnului Constantin Basarab Brâncoveanu (28 octombrie 1688-15 martie 1714), în Mitropolia Ardealului, s.n., Anul IV (39), Nr. 4, octombrie-decembrie 2024, p. 38-48 (apărut 2025).
- 3- THE END OF THE WORLD WAR, în Annals of the Academy of Romanian Scientists, Series on History and Archaeology, 102 Volume 17, Number 1/2025, p. 102-116.
- 4- TÂRGOVIȘTE - CENTRU CULTURAL ORTODOX ÎN SECOLUL AL XVII-LEA ÎN SUD-ESTUL EUROPEI, în vol. IERARHI REZIDENȚI LA TÂRGOVIȘTE, IUBITORI DE CULTURĂ ȘI PROMOTORI AI VALORILOR CREȘTINE PRIN INTERMEDIUL TIPARULUI ȘI AL EDUCAȚIEI, Ed.

Arhiepiscopiei Târgoviște, 2025.

5- **DIACONUL CORESI - CREATOR DE ȘCOALĂ TIPOGRAFICĂ**, în vol. *Tipăriturile Diaconului Coresi*, Ed. Arhiepiscopiei Târgoviște, 2025.

6- *Cetatea lui Vlad Țepeș. Reînvierea Cetății Poienari* (în colab. cu dr. Cornel POPESCU, C. Vergatti), în „Curtea de la Argeș”, An XVI, nr. 9 (178), septembrie 2025.

COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE / CONFERINȚE ȘTIINȚIFICE:

1- *Sfârșitul Războiului Mondial*, comunicare la Sesiunea Științifică de Primăvară AOSR, 9 mai 2025.

2- *Palatul Telefoanelor din București*, comunicare la Simpozionul ARA (Arhitectură, Restaurare, Arheologie), București, 9 mai 2025.

3- *80 de ani de la finalul războiului mondial*, comunicare la Simpozionul național „IDENTITATE NAȚIONALĂ, IDENTITATE EUROPEANĂ. CRAIOVA 1475-2025”, organizat de Institutul Academiei C. S. Nicolăescu-Plopșor, Craiova (România), 28-30 mai 2025 / Craiova (Romania), 28-30 Mai 2025.

4- *Ioan Bianu și arhiva domnitorului Alexandru Ioan Cuza / Ioan Bianu and the Archive of Prince Alexandru Ioan Cuza*, comunicare inaugurală la Conferința Națională *Cartea veche românească și străină*, ediția a IV-a, Mănăstirea Comana (jud. Giurgiu), 24 mai 2025

5- *Monumente ale turcilor otomani din Dobrogea*, Sesiunea Internațională Pontica, ed. 58, Constanța, septembrie 2025.

6- *Legături dinastice între domnitorii Țării Românești și sudul Dunării în secolul al XIV-lea*, conferință în cadrul Simpozionului internațional „Viața Sfintei Cuvioase Teofana Basarab” organizat la Vidin de „AVE Uniunea Etnicilor Romani din Bulgaria”, 18-19 octombrie 2025

7- *Conciliul de la Niceea (325 p.Chr.) și câte ceva despre iconografia lui*, la Sesiunea Națională de Comunicări Științifice, Ecosinteze și etnosinteze carpatine, Muzeul Județean Argeș, Ediția LV, Pitești, 19 noiembrie 2025.

8- *Conciliul de la Niceea – ponderea pentru biserica creștină și ecouri oltene*, **CONFERINȚA ANUALĂ A INSTITUTULUI DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE DIN CRAIOVA C. S. NICOLĂESCU-PLOPȘOR**, Craiova, 20 noiembrie 2025.

REFERENT OFICIAL ÎN COMISII SUSȚINERE DOCTORAT 2025

1. Referent oficial în comisia de susținere a tezei de doctorat “CUTUMA ȘI PRACTICILE RITUALE ÎN CULTURA TRADIȚIONALĂ DIN OLTENIA”, elaborată de DANCIU G. Cezara – Georgiana (PUCHIN), sub conducerea științifică a doamnei prof.univ.dr. Gabriela PĂSĂRIN, Decizia Rectorului Universității din Craiova nr. 488 B din data de 23.07.2025, teză susținută în 19 septembrie 2025, Universitatea din Craiova.

PREMII/DISTINCȚII 2025 (selecție)

- Diploma de Excelență din partea Societății de Cultură Macedo-Română, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la stabilirea și împrăștierea macedoromânilor în Dobrogea (1925 – 2025), precum și pentru activitatea desfășurată în susținerea românilor din sudul Dunării.